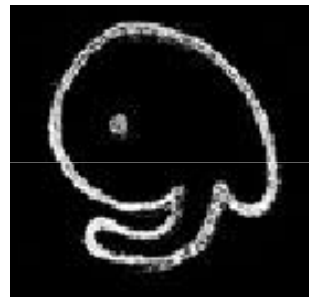

Hedendaagse Literatuur 2

**Saskia de
Coster**

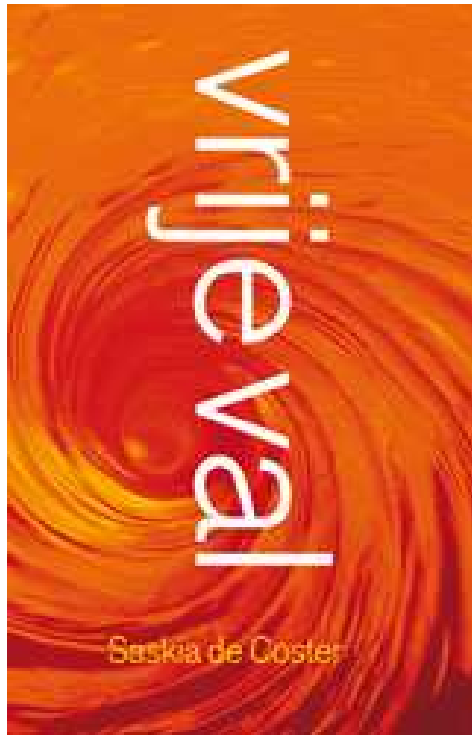
A woman with dark hair, wearing a black coat, is looking down and to the right. The background is a blurred, textured surface, possibly stone or concrete.

Saskia de Coster
Inleiding

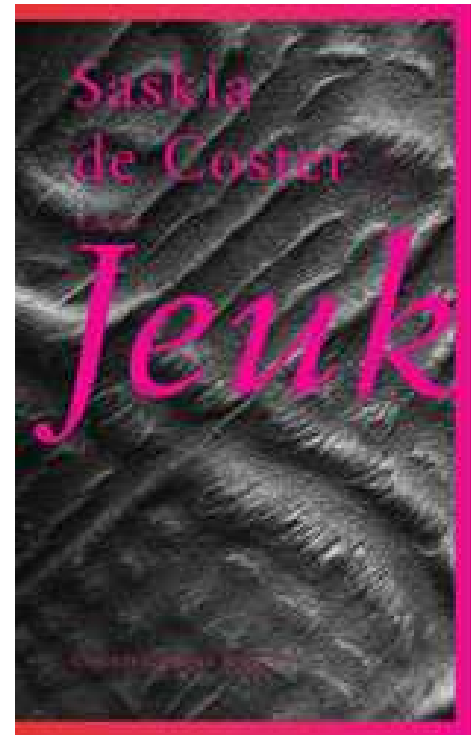

Saskia de Coster

- °1976
- Romans
- Columns
- Beeldende kunst

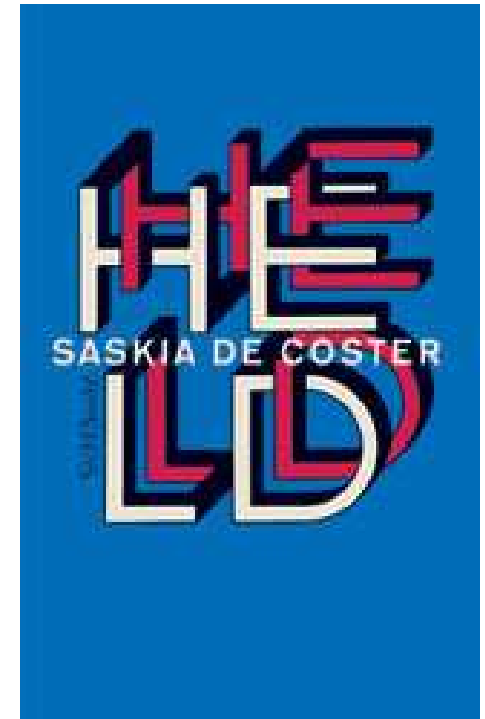
2002

2004

2006

2007

Saskia de Coster

- °1976
- Romans
- Columns
- Beeldende kunst

<http://www.saskiadecoster.com/index.asp>

SASKIA DE COSTER

Stefan
Brijs *De
engelen-
maker*

Roman

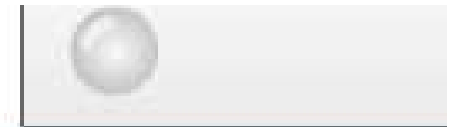

De Belgen zijn beter

NL (vs) VL

NL (vs) VL

NRC **HANDELSBLAD**

Nieuws, opinie en achtergrond - dinsdag 7 april 2009

[Abonnementen](#) | [Nieuw](#)

Nieuws

Voorpagina

Binnenland

Buitenland

Europa

Economie

Sport

Wetenschap

Kunst

Media

Beeld & geluid

Kunst & Film

De Belgen zijn beter

Gepubliceerd: 27 januari 2006 00:00 | Gewijzigd: 13 september 2007 10:55

Jonge Vlaamse schrijvers tonen zich waardige erfgenamen van Louis Paul Boon, door een eigenzinnige zoektocht naar iets wat nieuw en betekenisvol is. De fictie van hun Nederlandse tegenhangers steekt daar bleekjes bij af.

Arjen Fortuin

http://www.nrc.nl/kunst/article1650542.ece/De_Belgen_zijn_beter

NL (vs) VL

“Ze hebben taalgevoel, stijl en ambitie en zijn populairder dan ooit: Vlaamse auteurs’, schreef de Nederlandse gratis krant *De Pers* maandag.’

Christophe Vekeman, Annelies Verbeke, Dimitri Verhulst en **Saskia de Coster**: zoveel talent in één generatie had Nederland blijkbaar nooit van de Belgen verwacht.”

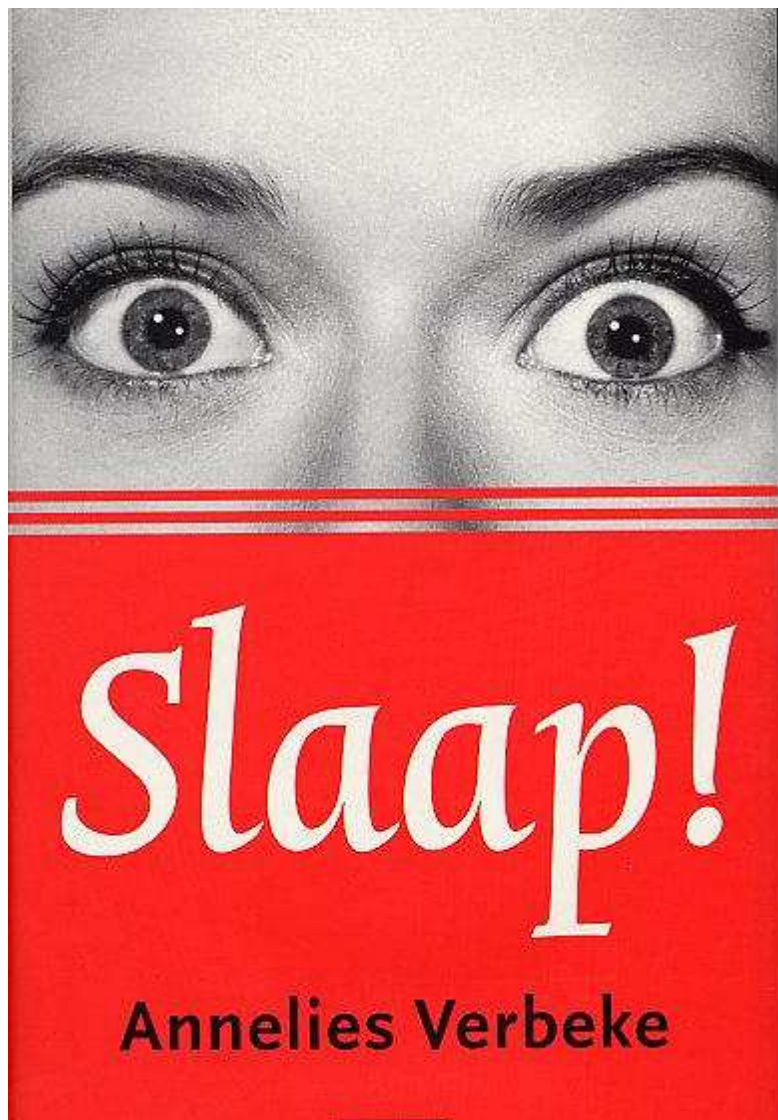

2006

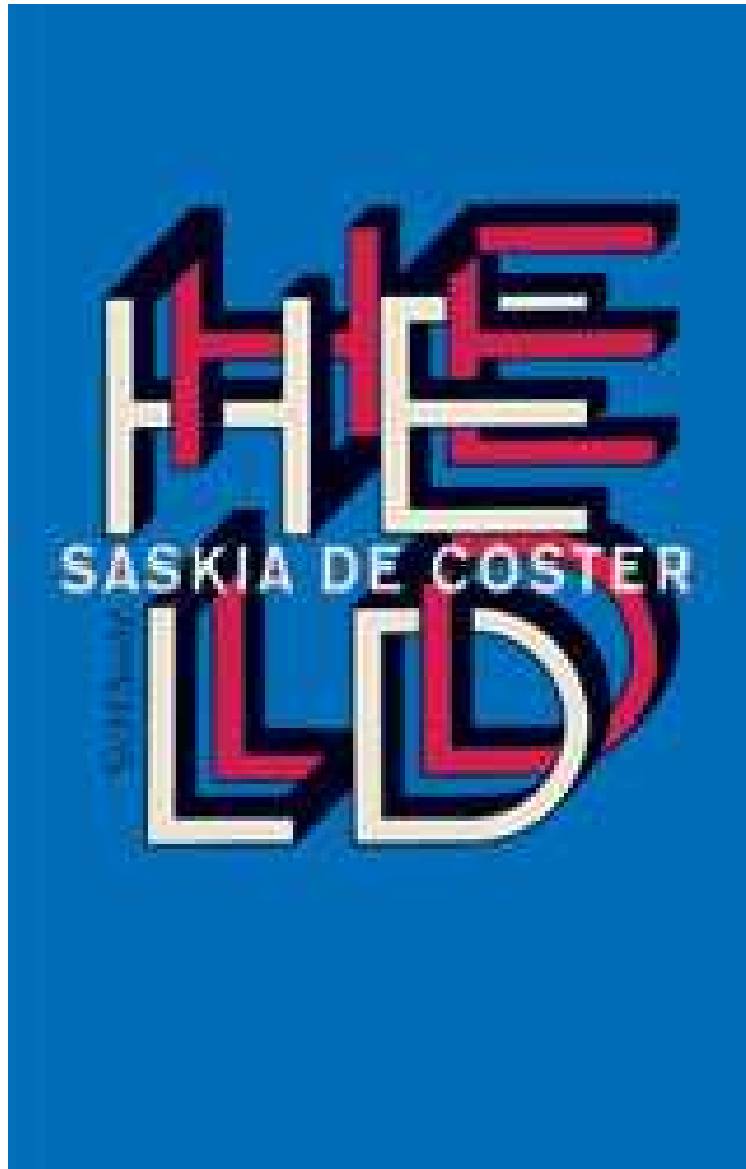

Dimitri Verhulst (°1972)

2003

Annelies Verbeke (°1976)

2007

Saskia de Coster (°1976)

NL (vs) VL

Het eerste wat Verbeke, Verhulst en de andere Vlamingen gemeen hebben is taalgevoel en stijl. Televisiespelletjes hebben de afgelopen jaren het cliché gestut dat de door de taalstrijd geharde Vlamingen beter Nederlands spreken dan hun noorderburen.

NL (vs) VL

De onverstoobarheid en het zelfvertrouwen van deze Vlamingen kan iets te maken hebben met de steviger bodem in de taal die ze hebben, maar wat opvalt is dat ze ook een veel vrijere omgang hebben met de buitenwereld. Waar Nederlandse schrijvers, net als veel andere Nederlanders, constant over hun schouder kijken om na te gaan of ze nog voldoende medestanders hebben, gaan de Vlamingen gewoon hun gang. Ze weten dat er tegenstanders zijn – Walen, conservatieve katholieken, provincialisme, de burgerij – maar ze hebben niet de illusie dat die er ooit niet zullen zijn. Er is geen verlangen naar een alomvattende consensus, coëxistentie volstaat.

Deze Vlamingen zijn geen mensen die zijn gaan schrijven omdat ze de mogelijkheid hadden om van hun hobby hun beroep te maken, het zijn mensen die bleken te moeten schrijven. Ze willen méér weten. Over zichzelf, hun obsessies en verlangens, hun geschiedenis, hun samenleving. Wat de buitenwereld er precies van denkt is van minder belang, zoals plot en personages ondergeschikt zijn aan die zoektocht.

NL (vs) VL

- Zijn de Belgen beter??
- Zijn de Belgen anders?
- Perceptie is veranderd
Jaren '80/'90 (vs) nu meer positief
- Positieve receptie inde literaire kritiek
niet noodzakelijk in de verkoops cijfers

NL (vs) VL

“Droefheid is ons lot. Want slechts twee Belgen vind je in de top honderd van meest gelezen boeken van 2006 in Nederland. [...] Zoiets ligt gevoelig, heel gevoelig. Zeker als het over boeken gaat. De lijst lijkt immers de zoveelste bevestiging dat de Nederlanders ons niet lusten. Cultureel en (dus) algemeen.”

NL (vs) VL

“Over het algemeen mag men wel stellen dat de dominante taboes in de literaire milieus in Nederland, te weten **experiment**, **theorie** en **engagement**, in Vlaanderen minder kracht van wet hebben.” (Brems 2006:646)

NL (vs) VL

- Experiment

Bijv.: Peter Verhelst

- Theorie

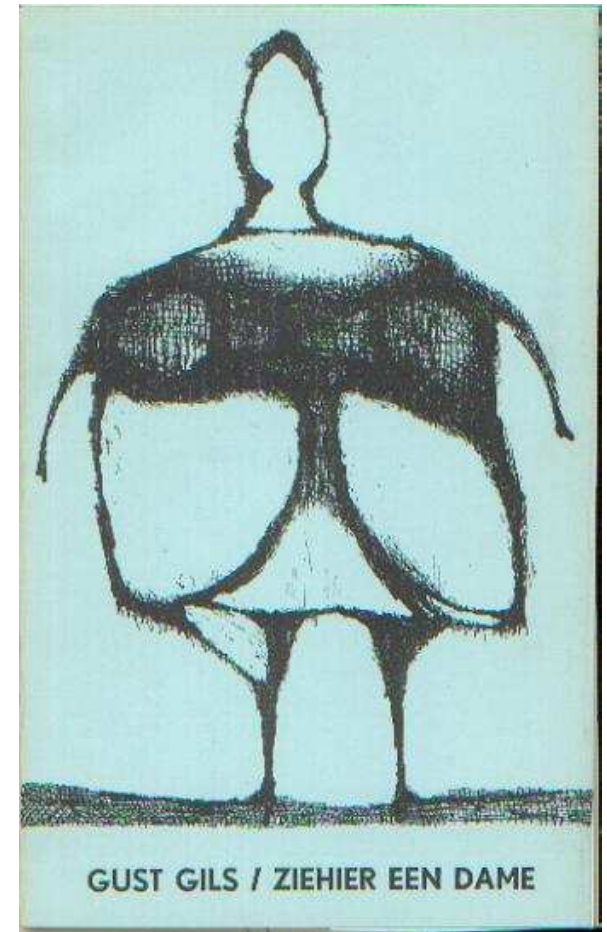
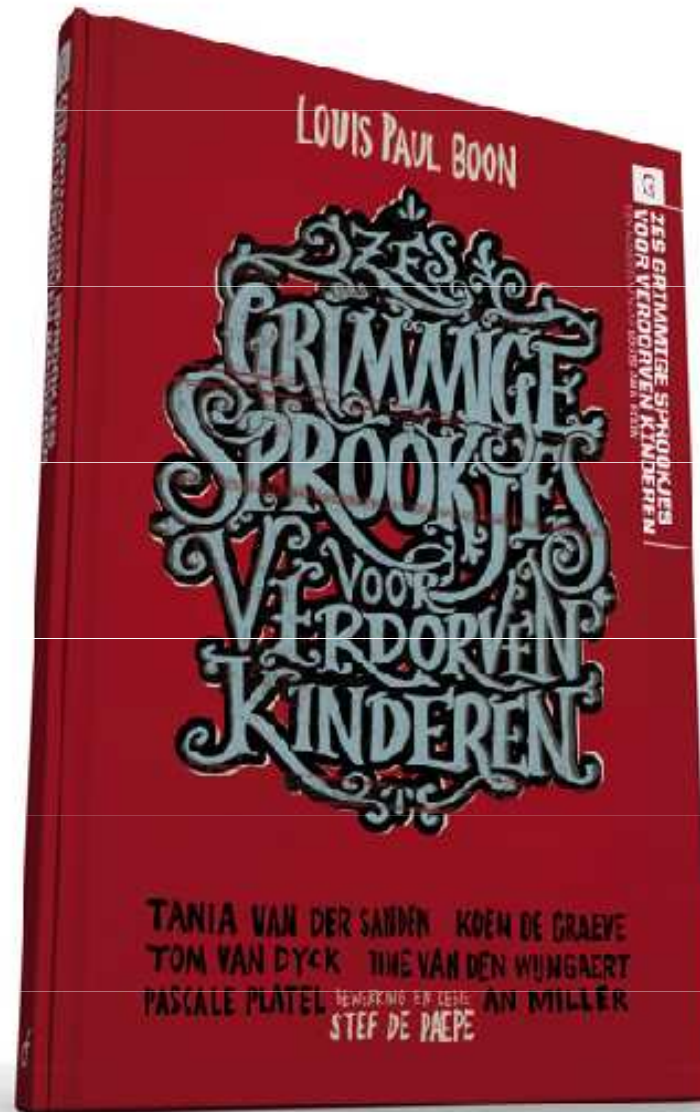
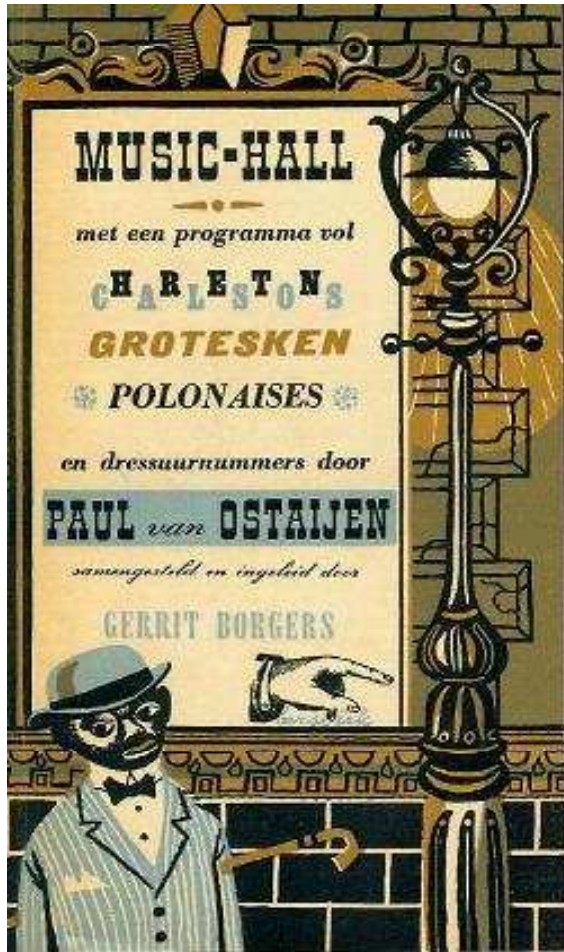
Bijv.: Dirk van Bastelaere

- Engagement

Bijv.: Paul Verhaegen

NL (vs) VL

“Als er naast het maatschappelijk bewustzijn nog een constante te vinden is in het jongste Vlaamse proza, dan is dat wellicht **vervreemding, een gevoel voor het absurde, het groteske en het ontsporende.**” (Brems 2006:646)

NL (vs) VL

“Enigszins in de sfeer van het werk van **Peter Verhelst** schreef Saskia de Coster met *Vrije val* (2002) en *Jeuk* (2004) **grimmige sprookjes**, waarin geweld en wreedheid hand in hand gaan met tederheid en schoonheid.” (Brems 2006:646)

NL (vs) VL

“Realistische personages of situaties zijn er nauwelijks, maar des te meer beelden, bizarre fantasieën, verwijzingen naar en transformaties van mythen, sagen en historische gebeurtenissen.” (Brems 2006:646)

Saskia de Coster

- (1) Poëtica & verwantschap
- (2) Held & ander werk
- (3) Analyse fragment

& pomo

Poëtica & verwantschap

Saskia: 'In Inge apprecieer ik vooral haar oneerlijkheid. Ze slaagt erin de werkelijkheid volledig te verdraaien.'

Inge: 'Ik apprecieer bij Saskia ook dat ze zo oprecht leugens kan verkopen.'

Saskia: 'Tja, ik schrijf dan ook.'

Poëtica & verwantschap

“De verbeelding van Saskia de Coster kent amper grenzen. Dode mensen duiken plots opnieuw op, levenloze dingen hebben ook een stem. Eeuwige roem is - vergeleken met **Le fabuleux destin d'Amélie Poulain** - een schitterende film die een ode is aan de ongebreidelde verbeelding en de fantasie.

Poëtica & verwantschap

Mythen worden door De Coster even opgetild en weer losgelaten voor de volgende. Het is een procédé dat als twee druppels water lijkt op de manier waarop **Peter Verhelst** tewerkgaat. Zijn oeuvre is voor De Coster duidelijk het lichtende voorbeeld geweest. Misschien wel een beetje té duidelijk. Net als Verhelst laat zij in haar proza een bonte mengeling ontstaan van geweld en esthetiek, wreedheid en tederheid. Net als Verhelst bekommert zij zich ogenschijnlijk nauwelijks [...] om de begrijpelijkheid van het verhaal, maar vraagt om totale overgave aan haar stijl.

Poëtica & verwantschap

Tongkat van **Peter Verhelst**, *Reus* van **Annelies Verbeke**, *Jeuk* van Saskia de Coster [...] wonen [...] in een surreëel niemandsland tussen kindertijd en volwassenenliteratuur. Ze schrijven en herschrijven hun eigen, donkerder en gelaagder versie van *Kulderzipken* of *Roodkapje*, en ze doen het met brillen. Saskia De Coster sluit voorlopig de rij met haar nieuwe novelle, *Held*. Het is een surreëel maar toch eigentijds sprookje, over een vreemd bondgenootschap tussen twee kinderen, over engelen en sprekende dieren.

Poëtica & verwantschap

“Welk boek past het best bij uw favoriete muziek (of omgekeerd)?”

Daniel Johnston bij **Peter Verhelst**. En de met kettingzagen versierde en vuurspuwende Rammstein bij de Poolse dichteres Symborzka. Subtiel!”

Poëtica & verwantschap

Saskia de Coster in het cultuurprogramma
LUX

<http://www.youtube.com/watch?v=hAllogcH49I>

http://www.youtube.com/watch?v=xjz_Fe1tecU&NR=1

Poëtica & verwantschap

“Vreemd, vreemder, vreemdst.

En toch, en toch. [...] De Coster durft te schrijven, en dat levert even schokkende als mooie beelden op. Bovendien is de roman, hoewel doortrokken van een buitengewoon somber wereldbeeld, niet zonder humor. Ik kan me zelfs niet aan de indruk onttrekken dat er de spot wordt gedreven met lezers (vooruit dan, ik geef het toe: zoals ik) die het niet kunnen laten tussen boek en boekenkast heen en weer te rennen en overal de betekenis en herkomst van willen doorgronden. Op een van de eerste bladzijden word het nog zó gezegd: „Wie zoekt, vindt niet; wie niet zoekt, vindt.“”

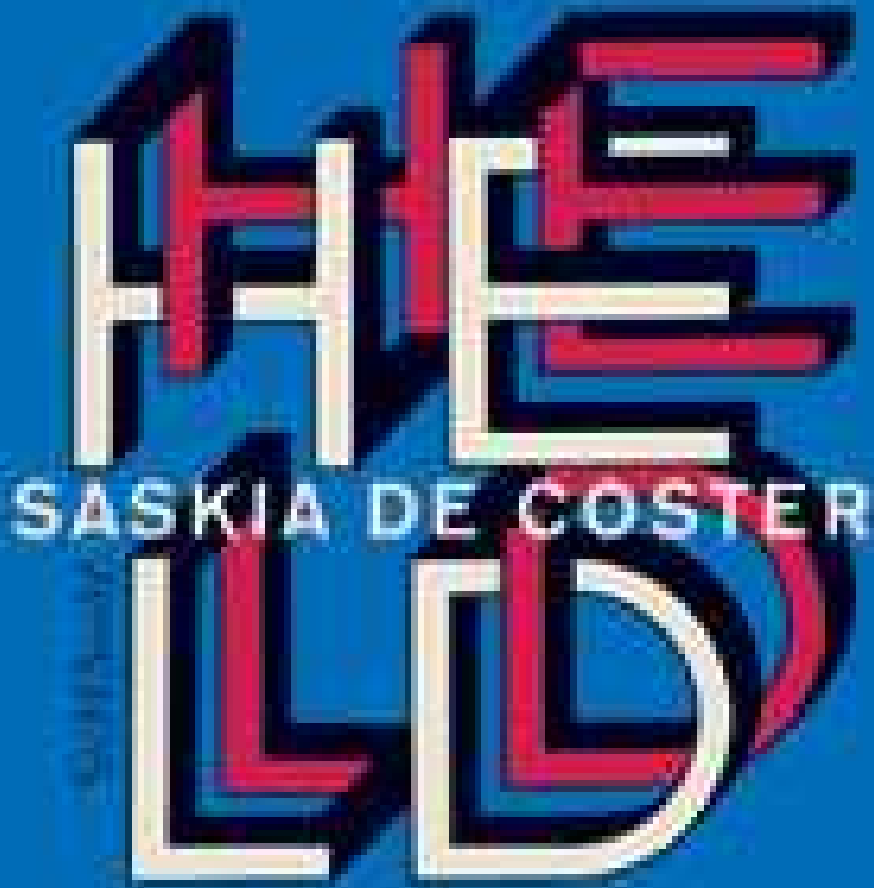
Poëtica & verwantschap

“Zo maken niet alleen de personages, maar ook de lezers van het debuut van Saskia de Coster een vrije val. U bent gewaarschuwd.”

[Over De Costers
Debuut *Vrije val*]

Held (2007)

Held

“Toen uw moeder vroeg waarover Held ging, wat antwoordde u toen?”

'Ze weet dat ze die vraag niet mag stellen. Waarover gaat *Held*? Over het kantelmoment in de relatie waarop je beseft dat je jezelf opgeeft voor je liefde. En dat de andere dan eigenlijk dood moet.’”

'Dankzij Misbaksel ontdekte ik een gevoel in mezelf waarvan ik niet wist dat mensen ertoe in staat waren. Een haat van een duizelingwekkende diepte werd aangeboord. Ik had nu een spil om mijn ego, of wat daarvoor doorging, rond te draaien. Ik was Misbaksel dankbaar.'

Misbaksel en Lien geven zichzelf als vermisten op. Ze laten zelfs bijna in eigen opdracht de posters drukken. Maar dan drijft het noodlot hen uit elkaar.

'Ik zwijg. Terwijl jij deze zinnen van links naar rechts leest. Ik heb je zo gemist. Heb elke dag op je gewacht. Mijn hart struikelde over zijn eigen ritme.'

Vele jaren later. Een soldaat heeft de allesverwoestende aanval op zijn hoofdkwartier overleefd, waarbij iedereen is omgekomen. Journaliste Lien moet hem opzoeken en met zijn verhaal terugkeren. Maar als Lien de naam van de soldaat verneemt, komt het verleden weer voor haar staan.

Held

Bespreking fragment

